

[Westergaard Anderson.]

det ikke, at mange — også nogle med rette — slår syv kors for sig over for disse argumenter; disse holdninger er centrale i modstanden. Vi, der har deltaget i debatten, er ikke i tvivl om, at det er dette, der gør, at modstanden når op i 2-cifrede procenttal.

Folkeligt set vil et nej den 2. oktober derfor stå for en dansk bedrefølelse over for hele den øvrige verden og betyde et større nederlag for bedre international forståelse her i landet end nogen tidligere begivenhed i det 20. århundrede.

På den baggrund er jeg særlig glad for en række perspektiver, som flertallets udtalelse i betænkningen ridser op. Jeg tror, at enhver, der har læst den, vil erkende, at den er nøgtern, den holder sig til jorden, men det betyder ikke, at der ikke har været plads til et udsyn.

Et sted i betænkningen skriver flertallet, at det må være Danmarks opgave i EF at stille sig åben over for yderligere udvidelse af EF, at afvise beslutninger, der af udenforstående lande kan opfattes som forsøg på at gøre EF til en mod dem rettet blok. Ja, det er en naturlig opgave for Danmark at have, og det bliver så meget lettere, som denne bloktankegang, som vi også har set det her i debatten, jo realpolitisk er højst usandsynlig. Det er jo virkelig en tanke fra århundredskiftet, at Europa skulle kunne stå sig ved at danne front imod andre. Økonomisk og politisk, råstofmæssigt og strategisk er Europa dybt afhængig af, hvad der sker i den øvrige del af verden, afhængig af en vekselvirkning med den øvrige del af verden.

Flertallet har yderligere konkretiseret, hvad man mener Danmark skal gøre for at leve op til den holdning, som her er skildret. Man skriver, at handelspolitisk bør vi gå ind for en åben og imødekommende politik i forhold til enkelte lande, i forhold til landegrupper og i de verdensomspændende aftaler, især den nye store toldrunde i GATT i 1973.

EF, skriver man videre, må fortsætte hidtidige bestræbelser på en forøgelse af vareudvekslingen med Østeuropa og en udbygning af det konkrete industrielle samarbejde med Østeuropa, hvor EF-landene jo i øvrigt er foran os. Også over for u-landene vises

der hen til opgaver, som Danmark bør tage op, bør deltage i i fællesmarkedet.

Alt dette tegner et billede af EF, et andet billede end det, vi har hørt om fra mange deltagere her i debatten, et billede af EF ikke som en blok, men som en sammenslutning fuld af forståelse for, at kun en vekselvirkning mellem Europa og omverdenen tjener europæernes interesse. Det er et sted, hvor vi kan være med, det er et sted, hvor vi har vor plads, det er en opgave, som det er værd at prøve kræfterne på, og jeg er enig med udvalgets flertal i disse synspunkter.

Nu ved jeg meget vel, at der er nogle, der vil sætte spørgsmålstegn ved, om den indflydelse, vi som en lille stat får i EF, gør det muligt at gøre noget som helst. Jeg har aldrig haft den opfattelse, at Danmarks 5 mill. mennesker skulle lægge kursen for de øvrige 250 millioner i Europa. Jeg har truffet den, men jeg synes, den er urimelig. Jeg tror, man må affinde sig med, at en lille stat får en til sin størrelse cirka passende indflydelse.

Men de, der taler om den ringe indflydelse, som vi kan få i EF, må jo rent logisk regne med, at den indflydelse, vi har uden for EF, vil være væsentlig bedre, og det ved den danske befolkning godt ikke er tilfældet. Når landene står ubundne af indbyrdes regler, f. eks. regler, som vi har i Romtraktaten, så gælder junglens lov, hvor de store hensynsløst i årtier, ja, århundreder, har sat deres vilje igennem over for de små stater i Europa. Er det da ikke netop for et lille land klogt at tage dog den indflydelse, vi som et mindre folk i Europa kan få? Det er udfordringen til os, at vi måske kan udnytte den indflydelse med talent; udenfor ved vi at den i hvert fald er nul.

Men selvfølgelig, vi løber risikoen i et samarbejde, og hvor har vi hørt meget i denne debat om risiko; ja, vi løber en risiko i et internationalt samarbejde, det gør man altid. Der er nemlig altid den risiko, at man, når man samarbejder med andre, bliver nødt til at gøre noget anderledes, end hvis man var alene. Det er en meget overfladisk idealisme med hensyn til internationalt samarbejde ikke at have gjort sig dette klart. I politisk arbejde består altid risikoen for at bukke under for andre, men det er kun ved